

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100135

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-03-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білокобила Світлана Олександрівна

2. Bilokobyła Svitlana Oleksandrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 01-03-2023

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Запорізький державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010741

Місцезнаходження: проспект Маяковського, буд. 26, м. Запоріжжя, Запорізький р-н., Запорізька обл., 69035, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 17.600.055

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010741

Місцезнаходження: проспект Маяковського, буд. 26, м. Запоріжжя, Запорізький р-н., Запорізька обл., 69035, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010741

Місцезнаходження: проспект Маяковського, буд. 26, м. Запоріжжя, Запорізький р-н., Запорізька обл., 69035, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.50

Тема дисертації:

1. Клініко-лабораторні особливості та діагностична значимість імунологічних змін в прогнозуванні перебігу кору у дорослих
2. Clinical and laboratory features and diagnostic significance of immunological changes in predicting the course of measles in adults

Реферат:

1. З метою підвищення ефективності прогнозування перебігу кору у дорослих на підставі з'ясування клініко-лабораторних особливостей та діагностичної значущості імунологічних змін було проведено комплексне обстеження 175 дорослих хворих на кір, які лікувалися в Комунальній установі «Обласна інфекційна клінічна лікарня» у сезонності 2017-2019 р.р. Спеціальні дослідження включали визначення IgM та IgG до вірусу кору, вмісту IFN- α , TNF- α в сироватці крові методом ІФА на базі Навчально-лабораторного центру Запорізького державного медичного університету. Серед включених в дослідження хворих на кір було 94 жінки та 81 чоловік. Вік хворих був від 18 до 58 років. При постановці діагнозу кір користувалися критеріями ВООЗ (2013): у 32,6 % хворих випадок кору був лабораторно підтверджений наявністю позитивного результату

дослідження IgM проти вірусу кору, у 24,6 % пацієнтів кір діагностовано як епідеміологічно пов'язаний випадок кору, у 42,8 % пацієнтів діагноз кору відповідав критеріям клінічно сумісного діагнозу. Усі хворі включені в дослідження за випадковою ознакою та інформованою письмовою згодою. Отримано нові наукові дані щодо діагностичної значимості імунологічних змін в прогнозуванні перебігу кору у дорослих. Доведено, що при госпіталізації вміст TNF- α в сироватці крові є найвищим у пацієнтів з тяжким перебігом ($p < 0,05$) та при розвитку ускладнень кору у дорослих ($p < 0,05$). Вищий рівень TNF- α в сироватці крові хворих на кір в період висипу асоціюється з тяжким перебігом (коефіцієнт гамма 0,38, $p = 0,008$), а також розвитком ускладнень як при госпіталізації (гамма 0,77, $p = 0,003$), так і в динаміці через 10 діб (гамма 0,56, $p = 0,005$). Вміст IFN- α в сироватці крові є вищим ($p < 0,05$) у хворих з тяжким ($p < 0,05$), ніж з середньотяжким перебігом кору ($p < 0,05$), а за наявності ускладнень перевищує в 19,3 разів ($p < 0,05$) відповідний показник у пацієнтів без ускладнень. Високий рівень IFN- α в сироватці крові асоціюється з розвитком ускладнень (коефіцієнт гамма 0,46, $p = 0,0001$). Доведено, що за умов вмісту IFN- α в сироватці крові при госпіталізації $> 1,82$ pg/ml (AUC=0,682; $p = 0,011$) ймовірність розвитку ускладнень кору є значимою, а при рівні $> 1,90$ pg/ml (AUC=0,643; $p = 0,038$) є висока ймовірність розвитку ускладнень з боку органів дихальної системи. Рекомендовано практичним лікарям враховувати сучасні особливості перебігу кору у дорослих, а саме розвиток ускладнень у 72,6 %, спектр яких представлений ускладненнями з боку дихальної системи (88,2 %), зокрема гострим бронхітом (76,4 %) та негоспітальною пневмонією (11,8 %), а також ускладненнями з боку органів шлунково-кишкового тракту (70,9 %), зокрема гепатитом (58,3%) та ентеритом (11,8 %). Рекомендовано визначати IgG до вірусу кору при надходженні дорослих пацієнтів з кором до стаціонару для виділення пацієнтів з високим ризиком розвитку тяжкого та ускладненого перебігу хвороби. За умов вмісту цих антитіл $\leq 21,56$ опт.од. вважати ризик розвитку тяжкого перебігу кору високим, а за умов вмісту $\leq 20,26$ опт.од. вважати високим ризик розвитку ускладнень кору, в тому числі негоспітальної пневмонії, гепатиту, ентериту. Запропоновано визначати вміст IFN- α в сироватці крові при госпіталізації дорослих хворих на кір для виділення пацієнтів з високим ризиком формування ускладнень. За умов вмісту IFN- α в сироватці крові при госпіталізації $> 1,82$ pg/ml вважати ризик розвитку ускладнень кору високим, а при рівні $> 1,90$ pg/ml високим ризиком розвитку ускладнень з боку органів дихальної системи (гострий бронхіт, негоспітальна пневмонія).

2. In order to improve the effectiveness of predicting the course of measles in adults based on the clarification of clinical and laboratory features and the diagnostic significance of immunological changes, a comprehensive examination of 175 adult measles patients who were treated at the Municipal Institution "Regional Infectious Diseases Clinical Hospital" during 2017-2019 seasonality. Special studies included the determination of IgM to the measles virus, IgG to the measles virus, the content of IFN- α , TNF- α in blood serum by the ELISA method on the basis of the Training and Laboratory Center of Zaporizhzhia State Medical University. New scientific data were obtained regarding the diagnostic significance of immunological changes in predicting the course of measles in adults. It has been proven that the content of TNF- α is the highest in patients with a severe course ($p < 0.05$) and in the development of complications of measles in adults ($p < 0.05$). A higher level of TNF α of measles patients during the rash is associated with a severe course (gamma coefficient 0.38, $p = 0.008$), as well as the development of complications during hospitalization (gamma 0.77, $p = 0.003$) and in the dynamics after 10 days (gamma 0.56, $p = 0.005$). The content of IFN- α is higher ($p < 0.05$) in patients with severe ($p < 0.05$) than with moderately severe course of measles ($p < 0.05$), and in the presence of complications it exceeds 19.3 times ($p < 0.05$) the corresponding indicator in patients without complications. A high level of IFN- α is associated with the development of complications (gamma coefficient 0.46, $p = 0.0001$). It has been proven that under the conditions of IFN- α content in blood serum during hospitalization > 1.82 pg/ml (AUC=0.682; $p = 0.011$) the probability of developing measles complications is significant, and at a level > 1.90 pg/ml (AUC= 0.643; $p = 0.038$) there is a high probability of developing complications from the organs of the respiratory system. Practitioners are recommended to take into account the modern features of the course of measles in adults, namely the development of complications in 72.6 %, the spectrum of which is mainly represented by complications from the respiratory system (88.2 %), in particular acute bronchitis (76.4 %) and community-acquired pneumonia (11.8 %), as well as complications from the gastrointestinal tract (70.9 %), including hepatitis (58.3 %) and enteritis (11.8 %). It is recommended to determine

IgG to the measles virus when adult patients with measles are admitted to the hospital in order to select patients with a high risk of developing a severe and complicated course of the disease. Under the conditions of the content of these antibodies ≤ 21.56 opt. units. consider the risk of developing a severe course of measles to be high, and under the conditions of the content ≤ 20.26 opt.od. consider a high risk of developing measles complications, including community-acquired pneumonia, hepatitis, and enteritis. It is proposed to determine the content of INF- α in blood serum during hospitalization of adult measles patients in order to select patients with a high risk of developing complications. Under the conditions of the content of INF- α at hospitalization > 1.82 pg/ml, the risk of developing complications of measles is considered high, and with a level > 1.90 pg/ml, the risk of developing complications from the respiratory system is high.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рябоконт Олена Вячеславівна

2. Riabokon Olena V.

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мороз Лариса Василівна
2. Moroz Larysa Vasylivna

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пришляк Олександра Ярославівна
2. Pryshliak Olexandra Ya

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литвин Катерина Юріївна
2. Lytvyn Kateryna Yu.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фурик Олена Олександрівна

2. Furyk Olena O

Кваліфікація: к.мед.н., 14.01.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Усачова Олена Віталіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Усачова Олена Віталіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.